

Ziekte van Parkinson

Goede begeleiding is onontbeerlijk

Praktijk Leidsevaart neemt deel aan het ParkinsonNet. Een initiatief van regionale netwerken van zorgverleners gespecialiseerd in het behandelen en begeleiden van patiënten met de ziekte van Parkinson of op parkinson lijkende aandoeningen (parkinsonismen). De netwerken zijn gecentreerd rond een of meerdere maatschappen neurologie van de regionale ziekenhuizen; in Haarlem het Kennemer Gasthuis.

De prevalentie, ofwel het totaal aantal ziektegevallen in een bevolkingsgroep of gebied op een bepaald tijdstip, van de ziekte van Parkinson is ongeveer 1,4 procent bij personen boven de 55 jaar en neemt toe met de leeftijd. Er is geen significant verschil in prevalentie tussen mannen en vrouwen. Op basis van de demografische ontwikkelingen is de verwachting dat het absolute aantal parkinsonpatiënten zal stijgen tot bijna 70.000 in het jaar 2015.

Uiteenlopende symptomen

De ziekte van Parkinson is een ziekte van de hersenen. Wie aan de ziekte lijdt, kan uiteenlopende klachten hebben en de ziekte van Parkinson is dan ook erg complex. Voor geen enkele patiënt is het beeld van parkinsonsymptomen hetzelfde. Onderstaand voorbeelden van klachten die veelal op de voorgrond kunnen staan.

- Trillen (*tremor*) van handen, benen, kin of tong
- Het trager worden van bewegingen (*bradykinesie*), moeite met starten van bewegingen (*akinesie*) en ontbreken van automatische bewegingen (*hypokinesie*)
- Stijfheid van de spieren (*rigiditeit*)
- Houdings- en evenwichtsproblemen en soms vallen bij langer bestaan van de ziekte
- Het 'bevriezen' van de benen tijdens lopen (*freezing*), waardoor het lijkt of de voeten aan de vloer blijven plakken

Naast bovengenoemde klachten kan een breed scala aan andere belemmeringen optreden (bijvoorbeeld trager denken, verminderde reuk, slaapstoornissen, obstipatie, stemmingsproblemen, verandering van seksuele behoeften, etc.). Deze treden echter lang niet altijd bij alle patiënten op. Daarnaast verschilt de ernst van de klachten en het beloop van de ziekte van patiënt tot patiënt. Dit geldt zeker voor patiënten met op de ziekte van Parkinson lijkende aandoeningen, de zogeheten atypische parkinsonismen.

Intensieve samenwerking

Diverse onderzoeken naar de oorzaak van de ziekte van Parkinson zijn gedaan, maar een duidelijke oorzaak is nog niet gevonden. Wél bekend is dat een groot deel van de problemen wordt veroorzaakt door een tekort aan de chemische stof *dopamine* in de hersenen.

De ziekte van Parkinson is een complexe aandoening, waarbij problemen ontstaan met het uitvoeren van dagelijkse activiteiten. Voorbeelden zijn moeite met lopen, aankleden, spreken en eten. Door de grote verscheidenheid aan mogelijke problemen zijn vaak meerdere zorgverleners betrokken bij de behandeling van de ziekte van Parkinson. Het is daarom belangrijk dat zorgverleners niet alleen specifiek deskundig zijn, maar ook de behandelingen goed op elkaar afstemmen.

De zorgverleners die zijn aangesloten bij het ParkinsonNet, zijn speciaal geschoold in het behandelen van parkinsonpatiënten en patiënten met atypische parkinsonismen. De ParkinsonNet-zorgverleners werken onderling nauw samen en ook met parkinsonverpleegkundigen en neurologen in de regio. Zodoende zijn de behandelingen optimaal op elkaar afgestemd. ParkinsonNet-zorgverleners werken goed verspreid

over de regio en moeten ook in staat zijn om patiënten aan huis te behandelen. Op dit moment zijn met name neurologen, parkinsonverpleegkundigen, fysiotherapeuten en oefentherapeuten, logopedisten en ergotherapeuten betrokken bij de regionale netwerken. In de nabije toekomst zullen hier steeds meer disciplines (o.a. psychologen, maatschappelijk werkers, diëtisten en seksuologen) bij komen.

De fysiotherapeut stelt in overleg met de patiënt doelen op naar aanleiding van de hulpvraag van de patiënt. Voorbeelden hiervan zijn een veilig en beter looppatroon, valpreventie, een betere balans in stand, een betere conditie en adviezen voor het omgaan van **freezen**. De behandeling bestaat uit actieve oefentherapiesessies van 30 minuten; ook bestaat de mogelijkheid om in een groep van 3 à 4 parkinsonpatiënten tegelijk te trainen; deze sessies duren ca. 60 minuten.

ParkinsonNet

ParkinsonNet is een initiatief van het UMC St Radboud en de Werkgroep Bewegingsstoornissen van de Nederlandse Vereniging voor Neurologie. Het ParkinsonNet-concept wordt ondersteund door het Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie, de Vereniging van Oefentherapeuten Cesar & Mensendieck, Ergotherapie Nederland, de Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie en de Parkinson Vereniging.

Voor meer informatie: www.fysiotherapieleidsevaart.nl

Praktijk voor Fysiotherapie en Manuele therapie Leidsevaart

Leidsevaart 396 | 2014 HM Haarlem
023-5324826 | info@fysiotherapieleidsevaart.nl

Regina Gjaltema, Danielle Jonker